

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : 23635644.610- 5005
Konu : 7/19463 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesi

11.03.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 12/10/2019 tarihli ve 549181 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Ankara Milletvekili Yıldırım KAYA'ya ait 7/19463 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesine yönelik hazırlanan ve 16 Nisan 2017 tarihinde halk oylamasına sunulan Anayasa değişikliği % 51 evet oyu ile kabul edilmiş, 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı ve 27. Dönem Milletvekili seçimiyle birlikte de Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi fiilen uygulamaya geçmiştir.

Anayasanın 104 üncü maddesinde Cumhurbaşkanının, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ile bakanları atayacağı ve görevlerine son verebileceği hüküm altına alınmakla beraber ayrıca üst kademe kamu yöneticilerinin de Cumhurbaşkanı tarafından atanarak görevlerine son verilebileceği ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle düzenleneceği ifade edilmiştir. Belirtilen Anayasa hükmü, bakanların ve üst kademe kamu yöneticilerinin atanma usullerini ayrı düzenleyerek bakanların üst kademe kamu yöneticileri olarak kabul edilemeyeceğini açıkça göstermektedir. Bu düzenlemeye ek olarak; Anayasanın 106 ncı maddesinde Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve bakanların, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanacağı ve görevden alınacağı, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve bakanların Cumhurbaşkanına karşı sorumlu oldukları, Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve bakanların görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla aynı madde içeriğinde belirtilen özel usullerle ancak Yüce Divanda yargılanabileceği hüküm altına alınmıştır. Böylece bakanların atanmış bir bürokrat olarak kabul edilemeyeceği en üst yazılı mevzuat düzenlemesi olan Anayasamızda bir kez daha açıkça vurgulanmıştır.

10/07/2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 503 üncü maddesinde; bakanların, bakanlık kuruluşunun en üst amiri olduğu, bakanlık icraatından ve emri altındakilerin faaliyet ve işlemlerinden sorumlu olarak bakanlık merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların faaliyetlerini, işlemlerini ve hesaplarını denetlemekle görevli ve yetkili olduğu, bakanlık hizmetlerini, Cumhurbaşkanının genel siyasetine, Cumhurbaşkanı karar ve talimatlarına, kalkınma planlarına ve yıllık programlara uygun olarak yürütmekle sorumlu olduğu belirtilmiştir. Anayasanın 67 nci maddesinde, "Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir." ve 68 inci maddesinde "Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olması gerekir." hükümleri mevcuttur. Ayrıca 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 11 inci maddesi "Onsekiz yaşını dolduran, medeni ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan her Türk vatandaşı bir siyasi partiye üye olabilir. Ancak; a) Hakimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, silahlı kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar." hükmünü düzenlemiştir. Hâlihazırda yürürlükteki mevzuat hükümlerinde bakanların siyaset yapma ve seçim kampanyası yürütmesine ilişkin yasaklayıcı bir düzenleme tespit edilememiştir.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Ayrıca meri mevzuatımızda İçişleri Bakanının ülke genelinde huzur ve güven ortamının oluşturulmasından ve muhafazasından sorumlu ve görevli olduğu da belirtilmiştir. Bu kapsamda İçişleri Bakanı, devletin ve milletin bölünmez bütünlüğü, kamu güvenliği ve esenliği bakımından Türkiye genelinde her türlü icraatta bulunmakla yükümlü olup bu çerçevede sadece masa başında oturarak değil memleket sathında devlete ve millete olan sorumluluk bilinciyle görev icra etmektedir.

Bakanlığımızca trafik kazalarından kaynaklı ölüm vakalarının %50 oranında azaltılmasına yönelik **“Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı 2011-2020”** hazırlanmış olup trafik kazalarının en aza indirilmesi amacıyla kısa vadede yapılacaklarla ilgili **“Trafik Güvenliği Uygulama Politika Belgesi”** uygulamaya konulmuştur. Bu belgeyle trafik kazası nedeni ölüm ve ciddi yaralanmaların en aza indirilmesi, kaza nedeniyle yaşamakta olan manevi kayıplar yanında sosyo-ekonomik kayıpların da ortadan kaldırılması hedeflenmiştir.

Bu belge ile ortaya konulan hedefler doğrultusunda yürütülen eylem planları, kampanyalar, etkin, sürekli ve yoğun trafik denetimleri, ulusal ve yerel basın/yayın organları ve sosyal medya kullanılarak yapılan bilgilendirme/bilinçlendirme ve algı yönetimi faaliyetleri sonucunda; 2019 yılının ilk 10 ayında 2018 yılının aynı dönemine göre araç sayısında (%1,5), sürücü sayısında (%4,2) ve trafik hareketliliğindeki artışa rağmen ölümlü ve yaralanmalı kazaların toplamında (%9,2), ölümlü kazada (%26), yaralanmalı kazada (%9), kaza yeri can kaybında (%28,5), yaralı sayısında (%10,6) azalma sağlanmıştır.

100 günlük eylem planı kapsamında bilgilendirme, denetim ve algı yönetimi şeklinde üç bölümden oluşan **“Trafik Kazalarını Önleme Planı”** hazırlanmış ve 32 il sınırı içinden geçen ve yoğunluğu fazla olan şehirlerarası yol güzergâhı üzerinde veya sabit denetim noktalarının uygun bölgelerine **“Yaşam İçin Kısa Bir Mola”** sloganıyla **“Yaşam Tünelleri”** oluşturulması talimatı verilmiştir.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 74 üncü maddesinde 26 Ekim 2018 tarihinde yapılan değişiklikle *“sürücüler, görevli bir kişi veya ışıklı trafik işareti bulunmayan ancak trafik işareti veya levhalarıyla belirlenmiş kavşak giriş ve çıkışları ile yaya ve okul geçitlerine yaklaşırken yavaşlamak, varsa buralardan geçen veya geçmek üzere bulunan yayalara durarak ilk geçiş hakkını vermek zorundadırlar”* hükmü getirilmiştir.

Bu amaçla Bakanlığımız tarafından **“Öncelik Hayatın, Öncelik Yayanın”** sloganıyla 2019 yılı **“Yaya Öncelikli Trafik Yılı”** ilan edilmiş ve ülke genelinde farkındalığın artırılması amacıyla yıl boyu devam edecek bir kampanya yapılması kararlaştırılmış olup 24.721 adet ışksız okul ve yaya geçitlerine yaya önceliğine vurgu yapan **“Önce Yaya”** görseli uygulaması yapılmıştır.

Ayrıca bayram tatillerinde karayollarında taşıt trafiğinin yoğunlaşmasından dolayı uzun mesafelere bağlı olarak seyahat sürelerinin de artacağı dikkate alındığında, yaşanan kayıplar ve diğer mağduriyetlerin önlenmesi, vatandaşlarımızın huzur ve güven içerisinde seyahat etmeleri ve sürücülerin trafik kuralı ihlali davranışlarının en aza indirilmesini sağlamak amacıyla şehirlerarası otobüs terminalleri, ara istasyonlar ile karayollarına takviye personel görevlendirilerek helikopterler ve drone/İHA türü hava taşıtlarından da faydalanılarak gerekli tedbirleri alınmaktadır.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan